

[Finansministeren.]

igennem. Hertil kommer, at udgifter til generelle tilskud i 1976-77 er reduceret med $\frac{1}{2}$ mia kr. i forbindelse med kommunernes overgang til kalenderårsbudgettet pr. 1. januar 1977.

Den sidste halve procent kan henføres til væksten i udgifterne på en række løvbundne områder, først og fremmest fordi der regnes med en stigning i antallet af personer, der modtager sociale ydelser.

Denne afdæmpede stigningstakt i statens udgifter fremgår også af udviklingen i *statens personaleforbrug* i de to sidste år.

Danmarks Statistiks personaleopgørelse for den samlede offentlige sektor viser, at antallet af fuldtidsbeskæftigede i staten er faldet med henvend 7.000 fra april 1975 til april 1976. Denne nedgang skal ses på baggrund af overførsel af personale fra staten til kommunerne som følge af bistandslovens ikrafttræden og som følge af statshospitalernes overgang til amtskommunerne. Hvis man korrigerer for disse ændringer, udviser det samlede antal ansatte i staten, omregnet til fuldtidsbeskæftigede, en mindre stigning på godt 2.000 fra 1975 til 1976. Denne forøgelse vedrører næsten udelukkende konstabelordningen inden for forsvaret, hvor stigningen på den anden side modsvares af en reduktion i antallet af værnepligtige. Der er således ikke tale om nogen reel vækst i statens personaleforbrug.

For at understrege, at den samme beherskede udvikling også gør sig gældende i *det samlede offentlige personaleforbrug* kan jeg oplyse, at Danmarks Statistiks tællinger viser, at væksten i personalet, omregnet til fuldtidsbeskæftigede, fra april 1975 til april 1976 udgør 2 pct., mens man ud fra de mere usystematiske opgørelser fra tidligere år kan anslå, at den årlige stigning i gennemsnit udgjorde 3,5 pct. fra 1972 til 1975 og 7-8 pct. i perioden 1967 til 1972.

Denne tendens kan man også genfinde på de tre områder, som vejer særlig tungt på de offentlige budgetter - både med hensyn til udgifter og personaleforbrug. Det drejer sig om social-, sundheds- og undervisningsområderne, der i 1977-78 udgør mere end halvdelen af de samlede udgifter.

Udviklingen på disse tre udgiftsområder har spillet en afgørende rolle for stigningen i de samlede offentlige udgifter de sidste 10 år.

Personaleforbruget på de tre områder er

tidligere steget kraftigt, nemlig fra knap 200.000 i 1968 til godt 320.000 i 1976. Men stigningstakten er dæmpet betydeligt i løbet af perioden. Den gennemsnitlige årlige stigningstakt for personaleforbruget på de tre områder under ét er således faldet fra 4,4 pct. i årene 1972-1975 til 2,4 pct. i 1975-76.

Jeg skal herefter vende mig til en vigtig side af det *statsfinansielle underskud*, nemlig *likviditetspåvirkningen*. For indeværende finansår viser det seneste statsfinansielle skøn, at der er udsigt til et kasseunderskud på 12 mia kr., der sammen med obligationskøb på ca. $3\frac{1}{2}$ mia kr. fra den sociale pensionsfond giver en kraftig forøgelse af likviditeten i samfundet. Med henblik på i nødvendigt omfang at neutralisere en uønsket kraftig forøgelse af likviditeten fik regeringen bemyndigelse til at sælge statsobligationer inden for en samlet ramme på 19 mia kr. Indtil nu er der solgt 4 mia kr. af disse statsobligationer. Når salget ikke har været endnu større, skyldes det bl. a., at selv om der via statsfinanserne er sket en umiddelbar forøgelse af pengemængden med ca. 8 mia kr. i første halvdel af finansåret 1976-77, har der samtidig været betalinger til udlandet af samme størrelsesorden, dels på grund af underskuddet på betalingsbalancen, og dels fordi virksomhederne har nedbragt deres gæld til udlandet.

Siden valutakursjusteringen i oktober er der sket en klar vending i betalingsstrømmene mellem Danmark og udlandet, og Nationalbanken har i de forløbne uger været i stand til at tilbagebetale den kortfristede gæld til Forbundsbanken, der blev oparbejdet i september og oktober.

Konsekvensen af det ændrede betalingsmønster over for udlandet er blevet en lettelse af den indenlandske likviditetssituation, som har skabt forudsætning for - og tilsagt - et langt større salg af statsobligationer end i sommerhalvåret. Udviklingen i renteforholdene for statsobligationerne siden diskontoforhøjelsen har samtidig bidraget til en forbedring af afsætningsmulighederne.

I finanslovforslaget for det kommende finansår, 1977-78, er der budgetteret med et underskud på drifts-, anlægs- og udlånsposterne på 8,9 mia kr. Sammen med øvrige kapitalbevægelser på ca. 3,6 mia kr. og obligationskøb fra den sociale pensionsfond på godt 4 mia kr. giver det en umiddelbar likviditetsforøgelse fra statsfinanserne på ca. $16\frac{1}{2}$ mia kr.